

Womhaj Bóh!

Czisko 50.

11. dez.

Lětnik 8.

1898.

Szerbiske njedželske łopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Esmererjez knihicziščezetni w Budyschinje a so tam dostacź so sčtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

3. njedžela adventa.

1. Mójs. 49, 18.

Snježe, ja wocakuju na twoje sbože. Tak něhdy Jakub sawola spominajo na swoju smjercź a prośbu, so by Bóh tón snjes jemu sbožne wofalcžehnjjenje wobradził a tež w posledniej hodzinje swoj advent pola njeho dzerzał. Njedyrbjeli dha pať tež my tajnu próstwu k Bohu horje póbłacź, kaž husto wječor lehnyć džemy? Wšchat njemóžemy ženje wjedźecź, hacź budžemy rano sašo strowi stanycź se swojeho loža. Kať czeźke a hórke je pať někomu-škuliz tole smjertne ložo! Pať wobczežuja jeho cželne bolarce, tak so bebi rady njewě, pať jemu i cželnej bla-bosczu tež wěra blańne, tak husto tyscha jeho wšchitke te hrěchi a pšchestupjenja, i kotrymiz bě so wón na Bosy pšchehrěschil. To pójnacze, so smy hrěschizy a so mamy wulku winu pšched Bohom, je spodobne na sczin. Kať je tón samy rano dolhi, pšchipołdnju pať krotki a wječor sašo dolhi, tak tež my na ranju nascheho žiwjenja, to je sa nasche džeczaze lěta wulki styšť mamy někajkeho hrěcha a pšchestupjenja dla, haj hrěch je so nam druhdy we wutrobje a swědomnju palil. Posdžischo na pšchipołdnju nascheho žiwjenja, sa nasche mlode lěta bebi wulke starosce njecziniwy hrěcha dla, a sapomniwy husto na swoju winu i hordej a lohkomyšlnej wutobu, ale na wječor nascheho žiwjenja, dha je tón sczin naschich hrěchow sašo dolhi. Hdž smy so sestarili, hdž budžemy ležecź na khorym a smjertnym ložu, dha potom hrěchi zylkeho žiwjenja cžlo-

wjekej i nowej mozu pšched duschu stupaja a cžinja jemu husto doscź dolhu smjertnu nóz sa žalostnu nóz. Tehdy pokasuja so jemu hrěchi tež w zyle hinascim sčtalczje. Hrěchi, kotrež prjedy sa snadne mējachmy, leža nam potom czeźko na wutrobje a wołaju wo wječjenje k njeju horje a napjelnjeja duschu i wulkej styšnosczu a hrosu a se sadwělowanjom. Wšchitke samolwjjenje, i kotrymž chzemy swoje hrěchi samolwjecź, shubja so kaž dym pšched wětrom, pšchetoz wutroha cžuje, so tón swjaty a prawy Bóh sam so pšchibližuje. Sčto pať chze se swojej prawdosczu pšched nim wobstacź, sčto chze prajicź, ja so ujeboju, pšchetoz ja smy kóždy cžas sprawne žiwjenje wjedł? Njeklinczi dha nam se wšchěch strowow to słowo hrimanja napšchecziwo: myšl cžlowiszeje wutrobny je sła wot mlodosczje sem a tež myšl twojeje wutrobny? Hdž nať tak nóz a cžemnoscz wobbawa a so nam žana hwěsda nještweri, hdže dha chzemy bebi wuthowanje pytacź? Snježe, ja wocakuju na twoje sbože, ty by pšchi mni wostał jako hwěsda i Jakuba, ty by moja prawdoscz, twoja hnada je moja pomoz, mój sčkit a kryw, na tebe skhryšcze sameho wšchu nadžijn ja staju, ty by mój troscht, o sbožniko, ja druhoh' njepójnaju.

Jenož tajny móžemy stroschtuje stupicź pšched Bozi budny stol. Abó hdže dha chzemy hewat tón sčkit namacź, kiž nať pšchikryje w hodzinje budženja? Hdž bychmy swoje žiwjenje sa tajki sčkit chzylu trjebacź, bychmy hubjenje wobstali pšched tym, kiž rofesnaje myšle a sdcze nascheje wutrobny. Ně, we wěre chzemy prośbycź: Snježe, ja wocakuju na twoje sbože. Ty by ja mje

žiwny był, ty by sa mnje wumrjet, ty by i lutej njesafluzenej hnadu mi twoju prawdosć daril. Twoja prawdosć je mój schit a kryw, sa kotrymž chzu šebi wukhowanje pytać, pschetož njeje w žanym druhim ta sbožnosć a njeje człowjekam žane druge mjeno date, w kotrymž bychu sbožni byli, khibo to mjeno Jesom Khrysta, a w nim mamy mēr tež w najwjetškej nusy. Ssmj dha tež my hižo dostali tutón sbožny mēr, kiž šo nam psches wěru do wutroby wuliwa, tutón mēr, kotryž tehdy tež Jakubowu wutrobu napjelni?

Hdyž wón tehdy sdychowasche: Knježe, ja woczałuju na twoje sbože, dha njespomni wón pschi tym jenož na semške a czašne sbože, ale na wěczne njebjeske sbože a hdyž wón mrežazy to wupraji, dha wón šebi tež hiščeje po šmjerezi sbože wot Boha woczałuje. S wjele tajkej nadziju a wješeloscju šmemy pať my džeczi noweho šluba woczałowacž to sbože teho Knjesa, tamne wěczne herbštwo, kotrež je nam šhowane w njebjesbach, tamne selene luki, hdžež budže tón dobry pastyr šwojich pašć a wodžicž k czerstwej wodže wěczneho žiwjenja. To je tež to najlěpsche a najwšichsche tuteho šłowa Božeho, šo naš pokasuje psches tutu semju njebjesku domišnu. To je to pošlednje a najšbožnišche šastojnstwo dobrego pastyrja, šo wón šwojich wosmie na šwoje ramjenja a je i wješeloscju domoj nješe i wěcznym wješelom. Hdyž ja po tajkim šteju pschi rowje, psched wrotami wěcznosće šabludženy a šubjeny, tež tehdy wēm, tón dobry pastyr mje njewopuschczi. Šacž runje šhodžu w cžemnym dole, njeboju šo žaneho njesboža, pschetož ty by pschi mni, twój prut a kij trošchtujetej mje, Knježe, ja woczałuju na twoje sbože w žiwjenju a wurjecžu, dželatny džei a šwjaty džei a wošebje tež w tutym adventškim czašu, šo by ty był a woštal našche šwětlo w žiwjenju, našch trošcht w cžerpjenju, našcha nadzija we wumrjecžu, našche sbože we wěcznosći. Tak chžyl tón Knjes šwój advent džeržecž tež pola naš. Šamjen.

Sprawnosć dowjedže k dobremu kónzei.

(Bočracžowanje.)

5. Štote wrota.

Bycha Freibergškeje žyrtwje, něhduškeje přenjeje šarškeje žyrtwje „Našcheje lubeje Knjenje“ abo Marijinskeje žyrtwje, bėchu hižo šastaršku „štote wrota“, psches wšchě wóhnja a wóiny w měsće hacž do dženknišeho dnja derje wukhowane. Šsu to krašne wrota w romanskim štile na pošodniškej měšchczanškej štronje natwarjene.

Ša czaš, hdyž je šo našche powjedancžto podalo, dželafche najšnamjenicžišchi twarž hižo mnohe lėta na tutym wumělškim džele, tola jenož jara i porėdka bėšche někomu dowolił, šo by šměl na jeho twarbu, derje i dešfami šabitu, pohladacž. Wšchelato powjedafche šo w měsće wo špodžiwnej twarby; jenož i tym bėchu wšchitž pschesjene, šo šo podobne wumělške dželo i czežka hdže na šemi nadeńdže, a šo bėchu wumělž a i nim jeho wumělžny pomoznižny ludžo, kotřž šo je šłowami bjes mery jara šomdžachu, a pschi tym došć hordži. Nětko mějesche jich dželo bórny k kónzei dónicž. Džei 30. hodownika mějesche šo pošwjeczenje i wulkimi šwjecžišnami štać a džei po tym hotowachu šo k czešći knježny Marije, maczerje Božeje, pod kotrejež šchitom bėšche šo dželo k dobremu kónzei šwjedlo, na prozešion k jeje džiwny tworjazemu wobrasej w Ebersdorfje. Čzi darniwi pschecželjo žyrtwje a wumělštwu, kotřž bėchu sbože mēli, šo bėšche jim tachant štote wrota pokasal a šo mōžachu šo nad jejnyimi rjanosćemi džiwacž, njemōžachu krašnosć tutych wrotow i krašnyimi pišanyimi barbami a i bohatym pošlocženjom došć wukhowalicž.

Šjenježnika i někotrymi wošobnyimi knjesami i města, tež i Mudracžtom, bėšche tachant pschepošyl, šo bychu šebi nowe wrota tamny džei na pošodnje wobhladali, hdyž na šudništwje

Šandrika šašudžichu. Teho dla tež njebėšche nišomu nadpadne, šo šobuwinił po njeho pschindže a šo šo psches njeho Šjenježnikej a jeho mandželškej powjescž wo wušudženju a wo wufonjenju šudženja dosta. Šloty rjeczas bėšche wón hižo předy teho Šjenježnikež mandželškimaj pschepodal.

„Š czežka bychmy jeho wotbyli“, došonczi wón šwoju powjescž, „šudnił bėšche špodžiwne jemu pschihileny, njeby-li lud tak pošchitkowne frute kšostanje ša tajkeho mēřazerja a wobšonjerja šebi žadal; to pola mojich bojašiwych towařšow pošhašche, a tak dha durbjesche šudnił do teho šwolicž. To bėšche krašny pschpad, czešćena knjeni“, wobroczi wón šo k Šjenježnikowej mandželškej, „šo wy škoržbu i tufanjom wobšonjerštwu dla pošpjerafche. Šaj, najněžniškej ruzy pschedžetej najčenišchu nitku.“

„Derje to bėšche“, šarēcza Šjenježnik, „ale bratšiko, tale krašna myšl plaći tež drohotny šloty kšicž.“

„Ach, nješkorž tola teho dla“, šarēcza mandželška nahle, „wješel šo tola, šo šmy tehole kažerja našcheho mēra psches mje na wěcznje wotbyli. Nětko pošdžejch hiščeje šobu i prozešionom a tak wotbudžemy wobidneho pachola, a je žónšku šebi hižo šami dopomhamy!“

Wješela hladafche ša wotšhadžazy maj a dóndže potom do štwicžki, hdžež bėšche šwucžena wotpočžowacž. Tam chžyšche šebi šamalutka šaradžicž, šchto mēlo šo hiščeje w pschichodže wobšedžbowacž.

* * *

Runje wuštupi tachant je šwojeho doma pošdla žyrtwje a i nim wšchitžny pschepošcheni bohacžny. Š pschecželniwym poštrowjenjom powita wón Šjenježnika a Mudracžka a džēšche potom psched šwojimi hošćemi na južnu žyrtwiništu štronu. Wumělž jich tam hižo woczałowasche psched drjewjanej ščženu, psches kotruž ništo hladacž njemōžesche.

Knjesjo jeho pschecželniwje poštrowichu. Tola hrošnje wón na nich pohlada, jako jim radšcho njeby dowolił, šo woni na jeho dželo pohladnu. Ženož psched tachantom, jeho je šnamjom kšicžža žohnowazym, pošloni wón šwoju šłowu, tak šo jeho došhe cžorne šudžerjawe wlošy, na šłowje i pišanje wušchitej cžapku pschikryte, daloto do přėdka šo šunyhu.

„Šchto je to tola do šašakweho, naduteho cžłowjeka“, pschisšchepša Šjenježnik šwojemu pschecželej Mudracžkej, jako wumělž džeru w drjewjanej ščženje wotewri.

„Čžicho“, napominašche hiščeje cžišchischo tamny, „tón ššoncžnje tehje a mje w pošlednim wšomitišjenju won pokasže.“

Wjelcžo šastupichu knjesjo jedyn po druhim psches tamnu džeru, kotruž wumělž hnydom šašo wobhladniwje šawrije.

Ništo šebi nješwaži pod šacžišchčžom tuteho wumělškeho džela bjes wšcheho runjecža tež ani šłowcžka prajicž. Wumělž šam bėšche drje tež šabył, šo wšchitžny na jeho rošjašnyžaje šłowo cžakaja. Šolny šahorjenja hladafche wón i nowa na wumělške dželo šwojeju rukow a šwojeho ducha. Š wurjadnej wobhladnosćju bėšche wšcho došonjane hacž na žilki na nahich rukach a pošřtach, hacž na jenotliwe šopješchka i jich šchisšchami.

„Našch wulžy waženy wumělž“, šarēcza tachant, „chže psches tute njepšchetrišchomne dželo kšchescžanšku wošadu na Božu hnadu pokasacž, kotraž je šo jej psches šbožnikowy narod dostała a psches kotruž šmē šo šestawanja cžela k nowemu žiwjenju nadžecž. Šlejče, knježa, tu wšche žyrtwinišch durjow šwjata maczer Boža, kotrež je tutón Boži dom pošwjecženy.“

„Dowolcže, wyškolodštožny knježe“, šarēcza jemu wumělž w njelepej rēczi, „pohladajcže najpředy na delnje wobželenje wrotow, tu na tele wóšom pošstawy nješ štolpami pschi ščženach. Šoni pschedštaja wažnych mužow i cžaša štareho šakonja, kotřž šu mudrosć jenicžkeho Boha pschpowjedali, a kotřž mējachu woczałowanemu šbožnikej puče pschihotowacž. Najpřjōdžy šteji tu lubošna poštawa we wšpjet šahornjenym kwicžu i paščerskim bantom w ruzy a i cžapku je šmuhami a šamjenjemi wupyšchenej; durbjala wam halle lawška šłowa pschi jeho nošomaj tamneho pošbožneho muža pošmenowacž, kotrohož je ruka njebjeskeho Wótza tak mōžnje w lawškej jamje šchitala?“

Nadrobniwe rošjašni nětko wumělž wšchitke jenotliwosče šwojeho džela.

* * *

Šlubofe šdychowanje a wurafy pschihlošowanja dopomnichu wumělža, wšpřōžnjeneho je šwojim rošprawjenjom, šo ma tu

hiščeže mnogih pschitomnych, na kotrychž bēšche wón samyhleny zyle sabyl. Symnje pohlada jeho wóczo dale nich a na lawaj, nad přenimaj wrotowymaj stolpomaj ležazeju, potasawšchi, dorěča wón nimale hrožo:

„Taj staj kedźbowarjej pschi sathodu do Božeje swjatnizy; jeje wotewrjenej khlamje hrožitej temu, kotryž s pobožnym waschnjom, ale s njesprawnej wutrobu žebi swaži, hdy tu sathupicz. Wonaj wschitkim pschivolatej: »Njemyleže žo, Wóh žo njeda sa žmēch mēcz!«“

Placzešche trašch jeho pohladanje, jeho žlowo tež pschitomnymaj a sa tónle twar stajnje darniwymaj knjesomaj, Wudracžkej a Wjenjeznikej, žo wón taf njespscheczelszy na njeju pohlada? Samó dha twarž tež ludžom do wutroby pohladacz? Spłóschimje sa dohladowarjomaj pschi wrotach pohladawšchi, spēscheschtaj žo s woteńdženjom. Mjes tym, žo žo drusy knježa hiščeže dolho wótsje rosrěčowachu, woteńdžeschtaj tutaj čicho a samyhlenaj domoj.

* * *

Do mjehkeho, pschihódnego stólcžka slehnjena dokonja mjes tym Wjenjeznikež macž žwój swučeny pschipołdnischi spar. Wofna bēchu psches drohotne sawēšchi hacž psches položju sapowēšchane. Taf sdochwya žo žwētłosčž jenož jara žnadnje hacž do jstwy, hacž runjež bēchu Wjenjeznikež wofna sa tehdomnische čašy hižo nimale wulke. Nofy bēšche wužnjena na čople tože stajila, s kotrymž bēchu pižane plachty na žemi wjazorje pokladžene. Tež seženy bēchu s plachtami popowšchane; wječy bēšche s pižanymi molowanjemi a s rēšbatiskimi dželami popyšchenu. Na blidto mjes wofnomaj bēšche psched schpihelom wschelaka pētna nadoba nakladžena, kajkuž wofebna knjeni tehdomnischeho čaša trjebasche: pižane kaschēžiki a tyški s bantami, pacžerjemi a pjeršchēženjemi a podobnymi pychami, s čžefakami a se schēžētkami.

(Poftracžowanje.)

Wschelake s bliska a s daloka.

S Draždžan. Sserbske Bože žlužby w Draždžanach, wažne dohwče žerbskeho luda, lēška druhu adventsku njedželu žwój pokstaletny jubilej žwjeczachu. W lēče 1848 žo druhu adventsku njedželu přeni krocž žerbske Bože žlužby se spowjedžu w Draždžanach w kchiznej žyrtwi wotmēchu. Tehdy, hdyž sbēžlarške hibanje psches žyly Europu džēsche, bē pobožna myšl žerbskeho luda na to žložena, žo by žo mjele stam Sserbow a Sserbowtow, w Draždžanach a wokolnosčži bydlazych, dobrota Božich žlužbow w žerbskej macžernej rēči dostala. A Draždžanszy Sserbjo žu žo tejele dobroty hódni wopofasali. Woni žu pschēzo rad a s wulkej licžbu Bože žlužby wopytali, w kotrychž jim mēšchnizy s Łužizy Bože žlowo w žerbskej rēči pschipowjedachu. W bēhu čaša njeje licžba žemšerjow a spowjednych wotebžerala, ale w pscherēstku sterje pschibywala. To žmy wofebje na žerbskej jubilejstej Bože žlužbje žandženu njedželu s wulkej wješelosčju a radosčju widželi. Nēhdže 1600 Sserbow a Sserbowtow wobschērnny nakhwilnu kchiznu žyrtwej pjelnjesche, kotruž bē towarštwu „Čžornobóh“ s pletwami rjenje wudebilo. Mjany wēnz s licžbu 50, kotryž klētku pyšchese, bē jena njesnata pscheczelniza s Njēšwacžidliskeje wofady, darika. S žemšerjow, 141 mužškich a 172 žónškich, hromadže 313, s Božemu blidu pschindže, to je 94 wjazy dnyžli psched 50 lētami. Boža žlužba žo po sawodneje woltarnej žlužbje s možnje jimazym nēmškim žbožopschēžom knjesa superintendenta Dibeliusa sapočža, na kotrež knjes farat rycžer Žakub Sserbow džaf se „saplacz Wóh a daj Wóh žbože“ wupraji. Potom mēšesche knjes farat Nāda s Budyškeje Mchalskeje wofady spowjednu rēčž a knjes farat rycžer Žurij Žakub-Njēšwacžidlski jubilejste přēdowanje na saložku žlowow Žer. 51, 50. 6, kotrež wón do žadow sapschija: žwjedžeński džaf a žwjedžeńske žlubjenje žerbskeje wofady w žubje. 1. naschi wótzjojo žu spominali na teho Knjesa w žyšym kraju, 2. a nam njech wostanje Žerusalem we wutrobje. Wulka žerbska wofada možnje hnuta na jahorjaze, s wótcžinskim žapalom napjelnjene přēdowanje pokłuchasche. Wžyžofodoštojnny knjes přēdar stawišny wo nastacžu žerbskich Božich žlužbow w Draždžanach, kotrež je jeho njebocžicžki nan, knjes farat Ernst Bohuwēr Žakub, saložil, podawšchi, Draždžanski žerbsku wofadu napominasche, žo by žebi pschi wulkim hokku a nacžisčēženju hrēchow wulkeho mēsta Žerusalem we wutrobje sathowala. A porjēšchenju Božeje žlužby dwójny kwartett žerbskich wučerjow s Łužizy 23. psalm „Tón

Knjes je mój pastyr“ (po Kleinje) na dokonjane waschnje jara kražnje spēwasche.

Žo Bože žlužbje wulke žyly žemšerjow čicho do mušowškeho doma čžehnjechu a tamnischu salu hacž na poklednje mēštno wupjelnichu. Woni mējachu požadanje, hiščeže khwilu hromadže byčž jako Draždžanska žerbska wofada. Sswjedžeński žwjatocžny duch žo nad teje šhromadžisnu roslēhasche, duch bratrowskeje lubočže, kotryž je w šhromadžisnach přēnich kchēščžijanow pschitomny byl. Žo wuspēwanju kherluschu mēšesche knjes farat rycžer Žakub pschitomnych powitawšchi rēčž wo saloženu žerbskich Božich žlužbow w Draždžanach. Přēni nastork s nim bē wēšty Schwudrak w Draždžanach dal. Žo jeho próstwoje bē wučer Rhorla Ssmoleč we Łaju, bratr Žana Ernsta Ssmolerja w Budyšchinje, petiziju wo žerbske Bože žlužby w Draždžanach spižal. Farat Žhiema w Barče je na to mjes Sserbami w Hornjej Łužizy podpřišma šberal, mjes tym žo je nasch žerbski wótcžinz profesor Šful w Draždžanach žo prózowal, pschihilnosčž kultuřoweho ministerstwa dohwčž. Minister s Wietersheim žo bōrny pschēšwēdčicž da, žo bychu Bože žlužby w Draždžanach sa tamnischich Sserbow s wulkim wužitkom byle. Wón žo teho dia pola wokrješneje direkžije w Budyšchinje sa tym wobhonjesche, kaf a hdy mohle žo tajke žerbske žemšche w Draždžanach wotmēwacz. Wokrješna direkžija tu wēž knjesej fararjej E. B. Žakubej s rošbudženju poda. Tutón wobschērnny spiž wo nusnocž a wužitnosčži tajkich žerbskich žemšchow wudžela, a jeho spiž mēšesche wuspēch, žo na mēšče do petizije šwolichu a superintendentej a konsistorialnemu radžicželej dr. Šeymanej w Draždžanach porucžichu, žo by wón s fararjom Žakubom dale wo tym wuradžowal. Žo džewjecžmēšacžnym listowanju a wuradžowanju škōncžnje knježerstwo postaji, žo ma žo přēnja Boža žlužba w Draždžanach w kchiznej žyrtwi druhu njedželu adventa dopołdnja wot 11 hodžin wotmēcz. Přēnje schēčž lēt je farat E. B. Žakub w Budyšchinje, po nim wóžom lēt farat Ž. Wjazka s Budyšchina, potom schēčž lēt farat Mjen s Bukež, a poklednje 29 lēt je knjes farat D. Šmišch s Hodžija Draždžanske žerbske Bože žlužby wodžil. Žo tutym je knježerstwo knjesej fararjej rycžerjej Žakubej jich wodženje pschepodało se žlubjenjom, žo maja žo wone taf dolho wotmēwacz, hacž budža Draždžanszy Sserbjo wo nje rodžicž. Na kōnzju žwojeje rēče knjes farat Žakub wofjewi, žo žu w šhromadžisnje pjeczjo jubilarojo a jena jubilarka pschitomni, kotřž žu žo psched poksta lētami pschi přēnich Draždžanskich žerbskich žemšchach wobdželili. Wutrobu hnuzaze bē, hdyž tučži po jeho napominanju s blidu, psched kotrymž bē wulki s kwētkami wudebjeny wobras saložerja Draždžanskich žerbskich žemšchow, njebo knjesa fararja E. B. Žakuba, postajeny, pschindžechu a tam pschēčža jeho žyna, knjesa fararja rycžerja Žakuba dostachu. Žo narēčži knjesa fararja Nādy žo pschedžyda towarštwu „Čžornobóh“, knjes Šymny, w mjenje Draždžanskich Sserbow knjesej fararjej Žakubej sa wotmēwanje žerbskich Božich žlužbow džakowasche. Knjes wučer Wróbl s Delnjeje Šórki knjesa fararja Žakuba jako pschēčžela žerbskich wučerjow žlawjesche, mjes tym žo žo tutón hoscžom s Njēšwacžidliskeje wofady džakowasche, kotřž bēchu hromadže s wjetšchej licžbu Sserbow s Łužizy do Draždžan s jubilejstemu žwjedženjej pschijeli. Škōncžnje hiščeže knjes farat Žakub wofjewi, žo može hiščeže něotre knihowe šnamjenja rosdawacz, kotrež bē sa žwoje pjenjej šhotowacz a psched durjemi nakhwilneje kchizneje žyrtweje mjes žemšerjow rosdželicž dal. Wone žu s mōdrej, čžerwjenej a škotej barbu čžisčēžane. Na přēdnim botu šloty kchiz a hrōncžko „Tón Knjes je mój pastyr“ pokasuja. Na sadnjej stronje žu njedžele wocžisčēžane, na kotrychž žo kōždolētnje Draždžanske žerbske Bože žlužby wotbhwaju. Njech žo wotpohlad, s kotrymž žu žo tele šnamjenja darike, dopjelni, njech žo s nimi jich wobžerjo pschēzo dopomnicž dadža, žerbske Bože žlužby w Draždžanach piluje wopytacz! Kherlusch wuspēwawšchi žo šhromadženi w Božim mjenje roseridžechu. Jubilejsti žwjedžeń Draždžanskich žerbskich žemšerjow mjes nimi w žohnowanym a džakownym wopomnjenju wostanje.

— Šakste konsistorstwo je pschēhľad wo žyrtwinskim žiwjenju w lēče 1897 wudało. Wustupilo je s krajneje žyrtweje 711, to je 87 wofobow mjenje hacž přjedawšche lēto. Pschistupilo je s krajnej žyrtwi 354 porňjo 327 w tamnym lēče. Najwjazy je jich s katholickeje žyrtweje do ewangelsko-lutherškeje pschēštupilo, mjenujzy 183, mēsto teho žo je irwingianska wofada jich najwjazy stawow s žebi čžahnyla, 299.

— Křezorstwowy fejn je řo wot křezora řameho ř trónskej řeczu wotewriř. Wón řmjeje wřchelake wařne wuradřjenja, wořebje teř řakon wo powjetřchenju wóřřta wuradřecř. Wot zentrumřteje řtrony wotwiřuje, hač řo tónle řakon přchowořnje.

Niebieske wjeřele!

Kař krařne wjeřele
Se tam we Bořim řaju,
Hdřeřch po wřchej řrudobje
Čři řromni řbóřnořč maju,
Čsu wuřchli ř hubjeřřtwa
Do wěčnyh' wjeřela.

Kař kwařne radořče
Čři wuřiwaju něřko,
Hdřeřch řyly jańdřelřke
Řim podawaju wřchitřko,
Čřtoř Bóh je řhotowař
Tom, řiř je dořonjař.

Tam krařna řwěřkořč je,
Tam njetřebaju řlónza,
Tam řhwalbne řpěwanje
Teř nima řanoh' řlónza,
Řim řeřuř řwěza je
Do wřcheje wěčnořče.

Tam řeki řtrowotne
Teř běza na wřchěch řtronach,
Tam pařtwy řelene,
Čsu na řych wěčnyh' řonach
Hdřeřch řeřuř pařtwě řam,
Se paře tu a tam.

Tam měřto řubošne,
Řerusalem te nowe,
Se wjele krařniřche
Kař w řwěčze njeje byle,
Tam wřchitřny řbóřni řu
We krařnym wjeřelu.

D pohladaječe tam
Ma řudři w běřej drařčři.
To řu, řiř běřu nam
Tu řuřto ř přchecřiwnořčři
To řu řiř ř řřřřta řwju
Čsej řuřche čřiřčřachu.

D wuřicze přchěř wěru
Ča řeřuřom tu řhodřicř,
Wón budře ř řuboščřu
Wař do njeřa teř wodřicř,
Čo přchindřecze teř tam
Ř řym wěčnym wjeřelam.

Ernst Helas.

Wřchelake řřtantny.

W řecze 1830 na 3. advent bu w Budyřřchinje wot duchowneho Dřeřlerja řajimawe předowanje dřeřřane we řekřče řirach 3, 19—24, w řotřymř wón dořladnje a řařnje wuřladuje, řař wřchelaķe řřtantny přchecřiwno řebi w řawřřtnej řyřřli řteja, njeřjedřo, řo ma řóřřny řřtant řwju přchřřřřřnořčř, hdřeř je wot Boha řtajeny a powořany. Teře předowanje, řotreř bu ředaktorej wot řtareho dořřeho řwěřneho řerřřřeho řchěřčřana přchepodate ma řelko řawěřče dořřřch řyřřřow a pohnuwanjow, řotreř hač řunje w řecze 1830 wuprajene maja řwju wuřku wařnořč řa řařch čřař, dořelř řeřame řyřřle w řařřim čřařu řiwje a řařnje wuřřupuja a řařch řud wobřimaja. Duř je dořre, řo řo řařřemu řudej řřawnje wupraji, řo řu te řame nahlady řiřom w řařřřřnyh' čřařach řunje řařře wuřřupowaře, řařře řo něřřko pořařuja, řo pař řpořojnořč w řym njeřotpocřuje, řo je řřřř wjeřřřřeho abo niřřřřeho řřtanta —

ale w řym, řo ma wuřřoba řwje řpořojenje w řym řnjěřu, řotřny řraji: „Mój mēr wam ja dawam, mój mēr wam wořřaju!“

Duř podamy řubym čřitarjam ř tehole předowanja ře řtareho čřařa řa řařch čřař wořebje wařneho, řčřtoř móře a dřeřbi řařch řud řajimacř řucze w řařřim njeřěřnym čřařu.

Předowanje řlořuje řo na řirach 3, 18—24: Dube dřečřo, wořřař řad w ponřiřnym řřtancze; to je řepřche dřiřli wřchitřko, řa čřimř tón řwěř řteji. Čřim wřchřřchi řy, čřim bóře řo ponřiřuj; dha budře řebi tón řnjěř řnadny. Přchetoř tón řnjěř je tón najwřchřřchi a čřini wuřke wěřy přchěř řych ponřiřnyh'. Njeřteji řa wřřřřřřim wěřami a njeřyřř wřřře řwjeřo řamořjenja; ale řčřtoř čři Bóh přchřřřřař je, na to řpominaj řtajnje. Přchetoř řebi ničřo njeřpomřa, hdřř řa řym řladatřch, řčřtoř čři pořucřene njeje. Čřtoř řebje njeřařřupa, tam wořřaj řo řwjeřo mudrowanja.

Řow mamy nahlady řudřjenja wo wřchelaķořči řřtantow řjeř čřłowjeřami, řotrař je wuprajena řjenje a dořladnje w řym řekřče. Řow mamy přawidla řa řiwjenje a pořucřnořče, řotreř nam řirach řdřeluje, řo byřřmy řo řako přawi řchěřčřřjenjo w řiwjenju wopořřařali. To wobřladajmy řebi něřřko bliře: Wona je wřchelaķořč řřtantow řjeř čřłowjeřami 1.) Wola a napřawjenje Boře; wona je 2.) řa wuřke a řyřle wařna a dořra; jednotliwego pař 3.) jeřo řřtant ani řbořřowneho ani njeřbořřowneho nječřini; ale řčřtoř čřze řbořřowny byčř, dřeřbi 4.) řwěřomliwje přchřřřřřnořče řwjeřo řřtanta a řchěřčřřřřjanřřeho powořanja dořřelnicř.

I.

Wřchelaķořč řřtantow řjeř čřłowjeřami je wola a napřawjenje Boře. Wřchelaķořč a njeřnořč řřtantow je řo řuřto řa njeřpřawdořč wobřladowařa; řadařej řteji řo řwobobodnořč a řunořč řa wřchřřřřch w řtače a řale řunořč čřyřřche ř mořu wuřřřowana byčř. (Řale řyřř řařřo řiwje w řařřim čřařu wuřřupuje.) Řořomny řchěřčřřřřjan řinař řudři. Wón přaji: „Řadny řčřehwř řjeř přchřčřřny.“ Hdřeř řo to dořřelni, řo ma něřřřto řwju řuřřu přchřčřřinu, řebi wón teř řčřehwř řeho dřeře řubicř dawa a namařali wón přchřčřřinu w Bory, je jeřo pořorna ponřiřnořč, řotrař jeřo to přchřřřřnacř wabi. To pař řow přačři. Řunořč řřtantow by jeřicřřny móřna byřa přchi řunořčři dadow a mořow w čřłowjeřu, a hdře řu namařamy? Kař w čřěřnym řu teř w duchownym dary a mořy dřeřche wřchelaķe. To nadeńdřeřch řuřa ř řařřym řořomom, ř dořřym pořjattřom, ř mjeřřim čřucřom. Dřuhřch řařřo nadeńdřeřch, řiř čřeřřto řyřřla, řiř niřdy řařni w řwju řořřudřenju njeřbudřa, řiř maja řtajnje řřlabu a řenju wolu. Njeř teř dřeře řyřřla, ale woni we wřchěřm řařad wořřtanu; woni byřřu řad wjařy dořonjeli, ale řich mořy řobu nječřinja. Č wotřel řale njeřnořč? Wot čřłowjeřow niř. Řow je pořř Boři. Wone řu wřchelaķe dary, ale jedny Bóh, řiř řřřřřřř wřchřřřřch. Čřto by to byřlo, hdř byřřu řo wřchřřř řřtantny na dořo řběřnyřle? Čřřřni na duche byřřu řřlabřch bórřy přchěřřeřřili; njeřwěřomni byřřu wřčřo wořřali a řař by řa jeřa njeřwěřnořč přchěřo duche wupřodřřla a wřchřřche a niřřche řřtantny byřřu řu řařřo byřle. Kařřkuliř řwobodny je teř čřłowřři duche, wón je řola jeřo řwobodny w řych řjeřach řotreř je Bóh jeřmu řtajiř; řař řhěřřje wón teře řjeřy přchěřřořři, padnje wón do řuřow Bořich, řiř jeřmu přchřřowař: hač řow je řwój pucř a dale niř. Wěřne je řehodla, řo je wřchelaķořč řřtantow řjeř čřłowjeřami Bořa wola a řy byřřmy řami řwój řořom řařřřli, hdřř njeřbyřřmy to přchřřdacř čřyřli. Čřto pař něřřko w řych řudřimy, řotřř jeřicřřny wumyřřřenu řunořč přchřřřřřajju, řotřř řař wořebni niřřřřřch řařřewaju a řotřř niřřřřch wřchřřřřch řidřa? Njeje to přchěřřiwno Bořeji woli? Přchetoř Bóh tón řnjěř je řola wřchřřř po řwjeřej řwjařej woli napřawiř. Kař dřeře by byřlo, hdřř byřřu dřečři Boře řwjeře wóčřlo ř njeřjeřam pořběřnyřle a řebi přařřle, řo řym řy wřchřřř do řwěřa wořřani a na řwjeře měřto řtajeni. Přchěř nim řym řy wřchřřř řuni, řařřeřřřřřř powořanja a řřtanta řy řym. Přchěř Bořu řnadu řym řy wřchřřř, řčřtoř řy řym a najwřchřřř řař najniřřřch dřeřbi wuřřnacř: „Řnjěře, řa njeřřřim dořřojny wřchěře řmřlnořče a řwěřnořče, řiř řy na řwju wotřočřku čřimř řy.“ — Duř ponřiřnořč we wřchřřřim řřtancze a řpořojnořč w niřřořči! Čřim wřchřřř řy, čřim bóře řo ponřiřuj, pořom budře řebi tón řnjěř řnadny. Přchetoř tón řnjěř je tón najwřchřřř a čřini řola wuřke wěřy přchěř ponřiřnyh'. Wřchelaķořč řřtantow řjeř čřłowjeřami je wola a napřawjenje Boře.

(Přotřačřowanje.)